

Gondolatok az ország állapotáról

Bevezetés – 2014 óta tesszük közzé gondolatainkat a hazai közélet és politika állapotáról. Elemzésünk alapja a kritikus szolidaritás, mely kifejezi elkötelezettségünket a nemzet érdekeit érvényesítő, a nemzeti és a keresztény hagyományokra, legfőképpen a családra alapozott stratégia mellett. Jóllehet ez a stratégia a nemzet javát szolgálja, ugyanakkor azonban gyakorlati megvalósítása nemkívánatos jelenségekre is vezet. Bírálattunk nem csak a hatalomnak szól, hanem a társadalmi közegnek is, hiszen annak nem csekély szerepe van a megválasztott vezetők által követett politika kialakításában. Hozzászoktunk, hogy kritikus megjegyzéseinket a sajtó túlhangsúlyozza, de ez nem kényszerít bennünket a hatalom iránti bizalmunk bizonygatására. Leszögezzük, hogy törekvésünk – hogy a jelen kihívásaira hosszabb távon is érvényes megoldásokat keresve hozzájáruljunk a nemzet szellemi energiáinak mozgósításához, és ezzel előmozdítsuk erkölcsi és gazdasági felemelkedését – a Kör megalapítása óta nem változott. Értékelésünket a 2017. év eseményeiről a túl korán elkezdett választási kampány miatt nem adtuk közre; ezt most beillesztjük ebbe az elemzésbe.

Közélet – A tavaszi választásokon a Fidesz-KDNP pártszövetség harmadszorra aratott kétharmados győzelmet, ami egyedülálló az európai demokratikus berendezkedésű országok között. Mégsem hallgathatunk arról, hogy több egyetemi városban a kormány támogatottsága visszaesett. A főváros budai kerületeiben induló ellenzéki jelöltek politikai programjuktól szinte függetlenül csak néhány százalékkal maradtak le a kormánypárt jelöltjei mögött, helyenként nyertek is, bár ezt a tendenciát ellensúlyozzák az elmúlt fél év eredményei az időközi választásokon. Aggódunk a közéletben, elharapódzó, a demokratikusan megválasztott tisztségviselők és az ország szuverenitását megjelenítő intézmények méltósága ellen irányuló kulturálatlan, alantas, megnyilvánulások miatt.

Migráció – Egyetértünk azokkal, akik szerint jelenleg Európa, hazánk és a magyarság egésze előtt álló legnagyobb veszély az ellenőrizetlen migráció. Ez rövid távon is okoz nem kívánt feszültséget, növeli a terrorcselekmények esélyét, de hosszú távon még veszélyesebb, mert azzal fenyeget, hogy a mienkétől alapvetően különböző értékeket valló, más civilizációkhoz tartozó és nem asszimilálható tömegek miatt – Nyugat-Európa-szerte és másutt is – az őslakosok egyre kevésbé érzik otthon magukat saját hazájukban. Veszélyes az illegális határátlépést befogadással jutalmazni és az embercsempészetet eltűnni, erkölcstelen a nehéz helyzetű országokat a munkaerőhiány ürügyén erőteljes, munkaképes fiataljaiktól megfosztani. A magyarság történelmi tapasztalatára építve kormányunk más európai

politikusoknál jóval előbb ismerte fel a veszélyt, és megtette a szükséges lépéseket az invázió feltartóztatására. Ez irányú törekvéseit – a szabályos körülmények között bebocsátást kérő üldözötteken kívül minden más migráns befogadásának az elutasítását – már 2015 nyarán támogattuk, álláspontunkat az akkori értékelésünkben is megerősítettük. Álságosnak tartjuk egyes politikusok és a globalista sajtó szemrehányásait, azt, hogy ateisták kérik számon rajtunk a keresztény értékeket, miközben ők honfitársainkkal szemben nem szolidárisak, és figyelmen kívül hagyják, hogy a tömeges bevándorlásnak milyen hatása lenne gazdaságunkra és kultúránkra. Úgy látjuk, hogy szavaikat és tetteiket korántsem a humánus szándék, hanem a politikai és gazdasági haszonszerzés motiválja. Szilárd meggyőződésünk, hogy a rászorulókkal akkor tesszük a legjobbat, ha a segítséget helybe visszük, a háborútól, természeti katasztrófáktól sújtott területeken segítünk újjáépíteni a lerombolt templomokat, iskolákat és kórházakat. Ez azért is fontos, mert a valóban rászorulók gyengék – gyermekek, idősek vagy betegek –, így nem tudnak több ezer kilométeres útra vállalkozni egy jobb élet vagy akár az életben maradás reményében. A súlyos bajok ellenére otthon maradnak, vagy menekülttáborokban tengetik az életüket, és létkérdés számukra, hogy a családfenntartó, fiatal, munkaképes fiatalok otthon gondoskodjanak róluk. Üdvözljük tehát, hogy a Miniszterelnökségen belül működik az Egyházi, Nemzetiségi Kapcsolatokért és az Üldözött Keresztények Megsegítéséért Felelős Államtitkárság, amelynek feladatai közé tartozik többek között a segélyakciók megszervezése és finanszírozása is. Ugyanakkor fontosnak tartjuk azt is, hogy a kormány a – többnyire életerős, fiatal férfiakból álló – migránsok hazatérésének elősegítését célzó európai erőfeszítésekben is tevékenyen részt vegyen. A migrációs válság gyakori hangoztatása érthető volt a választási kampányban, meg is lett az eredménye, de azt is tudni kell, hogy sok ember szemében a propaganda túlhajtott, már-már visszatetsző volt, s ez is hozzájárulhatott az elbizonytalanodásukhoz.

Nemzetpolitika – Egyértelműen támogatjuk a kormány nemzetpolitikáját, a határainkon kívül élő magyarok támogatását gazdasági és kulturális célprogramokkal. A nemzeti hovatartozás alapja a közös nyelv és kultúra, a közös történelem, amely – akár politikai-gazdasági érdekek ellenére is – nem kis mértékben érzelmi alapon hoz létre összetartó, egymásért felelősséget, sokszor áldozatot is vállaló közösségeket. Ez azonban nem jelenti, nem jelentheti az országunkban élő nemzeti kisebbségek kirekesztését a nemzeti közösségből, akikkel a nyelv csak részben, a közös kultúra és történelem annál inkább összeköti. A helyes önértékeléssel és erős identitással rendelkező nemzeti közösség léte a huszonegyedik századi versenyképesség egyik fontos alkotórésze. A kettős állampolgárság

intézménye lehetővé tette a kulturális nemzet határon átívelő egyesítését, Antall József álmának valóra váltását. Úgy gondoljuk, hogy ez az intézmény – csakúgy, mint a különféle autonómiák, amelyekre a határon túli magyarok törekednek – segíthet feldolgozni a teljességében feldolgozhatatlan trianoni traumát, és a határon túl itt-ott érezhető fenntartások ellenére elvezethet a fokozatos megbékéléshez a szomszédos népekkel. A modern népvándorlás fenyegetése ráébreszti a Kárpát-medence népeit, hogy politikájukat össze kell hangolniuk, fel kell lépniük közös érdekeik védelmében. Egyre több jel utal arra, hogy a formálódó Trimarium (az Adria, a Balti- és a Fekete-tenger határolta régió) népeinek érdekei közelednek egymáshoz, s ez elősegíti a megbékélést. Ez azonban nem zárja ki, hogy határozottan képviseljük a határon túli magyarok érdekeit.

Családpolitika – Ugyancsak kiállunk a kormány családpolitikája mellett. Mélységesen egyetértünk az Alaptörvényben rögzített meghatározással: a család egy férfi és egy nő életközössége, melynek célja az utódok világra hozatala és felnevelése, a társadalom folyamatos újjászületésének biztosítása. Ezzel gyökeresen szemben áll a neoliberalizmus által erőltetett szemlélet, a társadalmi és a biológiai nem hamis tudományos köntösbe öltöztetett megkülönböztetése. A kormány sokat tett, elsősorban a szülők anyagi támogatásának formájában, a születésszám növeléséért, ez azonban nem elég. A felmérések szerint a kedvezőtlen termékenységi adatok főleg a párkapcsolati válságra vezethetők vissza, amit csak fokozatosan, kitartóan és az összes érintett szereplő bevonásával, hathatós támogatásával lehet orvosolni. Stratégiára van szükség a művi abortuszok számának további csökkentésére Magyarországon. Meg kell könnyíteni a kismamák otthoni munkavállalását, a részmunkaidős foglalkoztatást, a visszatérést a munkahelyre a szülési szabadság befejeződése után, tovább kell bővíteni és fejleszteni a bölcsődei és az óvodai hálózatot. Fontos, hogy a házasságot, mint a család alapját a társadalom jobban tisztelje, hogy családbarát környezet alakuljon ki mindenütt, és a családi életforma népszerűbbé váljék.

Gazdaság – Nyolcévnyi kormányzás után ma már világossá vált az úgynevezett unortodox gazdaságpolitika tartós sikere. A pesszimista jóslatok ellenére az erőteljesen megadóztatott vállalatok nem vonultak ki a magyar gazdaságból, és megindult a növekedés, melynek mértéke mára az Unióban a legnagyobbak között van. Kiverekedtük magunkat az adósságcsapdából, megindult a hitelezés, a közmunka és más intézkedések következtében jelentősen megnőtt a foglalkoztatás. Azonban a sikerek ellenére sem nyugodhatunk meg, mert szükségképpen nagy maradt a magyar gazdaság függése a külföldi hatásoktól, hiszen a nagyvállalatok döntő többsége nem hazai tulajdonban van. E vállalatok többsége magas

termelékenységű, de kevés alkalmazottat foglalkoztat, tőlük származik az export négyötöd része. Ezért az oktatás és az innováció erőteljes fejlesztésével fontos növelni a versenyképességünket, javítani kell a munkaerő képzettségét, és a gazdasági tevékenységet érdemes eltolni a nagyobb hozzáadott értéket előállító ágazatok, például az egészségipar, az informatikai ipar vagy a vegyipar irányába. Vissza kell szorítani a korrupció minden formáját az adóelkerüléstől a járadékvadászatig, melynek során nem valós teljesítménnyel, hanem politikai segítséggel, a törvények kijátszásával akarnak egyesek új vagyont létrehozni vagy versenyelőnyt szerezni. A korrupció rendkívül súlyos probléma, a társadalom elvárja a kormánytól, hogy minél hatékonyabb és eredményesebb stratégiát dolgozzon ki a visszaszorítására. Az adótörvények betartásában jelentősen javult a helyzet a pénztárgépek bekapcsolásával a NAV elektronikus rendszerébe, az elektronikus útellenőrzés és számlázás bevezetése, valamint a banki szolgáltatások fejlesztése révén. A személyi jövedelemadó szintjének csökkentése javította az adófizetői morált.

Megítélésünk szerint több területen javult a közigazgatás minősége, jól működik a kormányablakok rendszere, mely lehetőséget ad arra, hogy az ügyes-bajos hivatalos ügyeket bárhol az országban, egy helyen, egyszerre lehessen elintézni. Ugyanakkor arra is felhívjuk a figyelmet, hogy a túl gyakran változó előírások sokszor nehezítik a gazdálkodó szervezetek munkáját, növelik a bürokráciát, lassítják az ügyintézését.

Kultúra – A közelmúltban tanúi lehettünk egy élénk, sokszor rosszízű sajtóvitának, amely a nemzeti kulturális értékek megfelelő képviselete és támogatása körül zajlott. Egyértelműen kiállunk a ma élő és egykori nagy íróink és művészeink mellett. Az értéket teremtő hazai kiválóságokat mindenkor támogatjuk.

Közoktatás – Örömmel nyugtáztuk, hogy az ígért ütemezésben megjelent az új Nemzeti Alaptanterv vitára alkalmas változata, amely jelentős érdeklődést váltott ki a társadalomból. Fő irányjaival egyetértünk, bár nem helyes, hogy a tanulmányok két lehetséges célja – a hasznosítható ismeretek átadása és a tudományos-kulturális örökség továbbadása – között többször az előbbire esik a hangsúly az utóbbi rovására. Fontosnak tartjuk, hogy az elemi iskolai tanterv jobban illeszkedjen a gyermekek képességének életkor szerinti fejlődéséhez. Helyeseljük, hogy az új NAT nagy súlyt fektet a különböző készségek elsajátítására, felkészít az egész életen át tartó tanulásra. Fontos, hogy csökkenjen a diákok és a tanárok terhelése, hogy az iskolában töltött első évek ne a túlterhelés, ne a nehéz beilleszkedés okozta frusztrációval, hanem az új környezet, az új ismeretek játékos felfedezésének örömeivel teljenek. Ugyanakkor hangsúlyozzuk, hogy a felsőbb

évfolyamokban fokozatosan át kell váltani a teljesítmény ösztönzésére és megbecsülésére, mert a tudást nem adják ingyen. Erősíteni kell a diákok motivációját, hiszen ez az eredményesség egyik legfontosabb feltétele. A kötelezően elsajátítandó adathalmaz csökkentése akkor lehet eredményes, ha a majdani kerettantervekben kijelölik azt a minimális ismeretanyagot, amelyet minden általános iskolát végzett fiatalnak el kell sajátítania. Nem jó, hogy a tervezet jelentősen csökkenti a közös nemzeti műveltség alapját adó tartalmi előírásokat. Jóval nagyobb hangsúlyt kellene kapnia az anyanyelv helyes és igényes használatának, a családi életre nevelésnek, valamint a hon- és népismeretnek. Fontos, hogy a kerettantervekben szerepeljenek azok az irodalmi alkotások, írók és költők, amelyeket, illetve akiket ismernie kell minden diáknak. A kerettantervekre nagy figyelmet kell fordítani, ezekben és az ezekre alapozó tankönyvekben lehet kifejteni a részleteket. Nem értünk egyet azzal, hogy a tananyag mégoly fontos részleteit teljes egészében (pl. az összes kötelező olvasmány kijelölésével) az alaptantervben szabályozzák, itt az elveket kell lefektetni és a fő irányokat kell kijelölni. A pedagógusok között vitát váltott ki az integrált természettudományos oktatás lehetőségének szerepeltetése, pedig ez elvben helyeslendő volna, de ha nincs, aki megfelelően tanítsa, csak további színvonalcsökkenés lehet az eredménye. Hangsúlyozzuk, hogy a NAT tervezete szerint ez nem kötelező, csakis az arra megfelelően képzett tanárokkal rendelkező intézményekben és határozott igény felmerülése esetén követhető irány. Az integrált természetismeret oktatása főleg azoknak lehet hasznos, akik nem természettudományi területen képezik magukat tovább, hiszen számukra a részletek nem fontosak, nélkülözhetetlen azonban, hogy a modern tudomány állásának megfelelő, általános érvényű ismereteket szerezzenek a világról. A természettudományos órák számának további csökkentése egy műszakilag és a természet törvényeinek ismeretében analfabéta társadalmi többség képét vetíti előre. Megoldást jelentene, ha ismét lehetővé tennék a már sikeresnek bizonyult humán és reálgazdasági képzés létrehozását azokban a gimnáziumokban, ahol ehhez megvannak a személyi és egyéb feltételek. A NAT mellett fontos a duális szakképzés fejlesztése is. Támogatjuk a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének erre irányuló javaslatát, mely jelentősen előmozdíthatja hazai szakmunkások és középvezetők gyakorlati képzését.

Felsőoktatás – A nyáron felajzotta a kedélyeket a „gender” szakok „betiltásáról” szóló vita. Tudomásunk szerint nincs szó betiltásról, csupán annyi történt, hogy a kormány a hatályos jogszabályok keretei között maradván visszavonta a téma külön szakon való oktatására vonatkozó engedélyt. Álságos a tudományos kutatás szabadsága és a tanszabadság

Alaptörvénynek ellentmondó korlátozásáról beszélni, mert a téma továbbra is szabadon kutatható és oktatható, legfeljebb nem egy kiemelt figyelmet vonzó önálló szakon, hanem például a szociológia főtárgy vagy egy doktori program keretében. Általános megfigyelés, hogy az elmúlt húsz évben túl sok felsőoktatási szakot akkreditáltak. Sem a Magyar Akkreditációs Bizottság, sem az illetékes minisztérium nem tudott ellenállni az erre irányuló nyomásnak, márpedig a legtöbb esetben ez nem vagy csak alig járul hozzá a képzés minőségének javításához, hanem inkább csak helyi csoportérdekeket szolgál.

A felsőoktatásban továbbra is súlyos gondot jelent a túlzott központosítás, a túl szigorú, körülményes, ezért a bürokráciát elfogadhatatlanul növelő, az ügyintézését lassító közbeszerzési szabályozás. Ez annyira megnehezíti például a vegyszerek, a kisebb és közepes műszerek beszerzését, a szakmai utazások, gyakorlatok megszervezését, hogy volt eset, amikor egy pályázat nyertese lemondott az anyagi támogatásról, mert a bénító adminisztráció miatt nem látta biztosítva a pályázatban vállalt kutatási feladat teljesítését. Tudatában vagyunk annak, hogy az uniós pályázatok esetében a közbeszerzési eljárást törvényesen, az előírásokat pontosan betartva kell lebonyolítani, de felhívjuk a figyelmet arra, hogy a hazai tudományos pályázatok esetében ezekhez képest kis összegekről van szó, így a közbeszerzési szabályok erőltetése értelmét veszti. A bénítóan ható bürokrácia rontja a hazai kutatás versenyképességét, demoralizálja a felsőoktatás és a kutatás szereplőit. Egyszerű megoldás lenne, ha egy pályázat témafelelőse adott értékhatárig szabadon dönthetne az eleve meghatározott célra fordítható forrás elköltéséről, őt viszont a megfelelő hivatal szigorúan ellenőrizné, és visszaélés esetén kizárhatná a további pályázatokból. Tarthatatlan, hogy a jelenlegi műszaki és természettudományos normatíva nem fedezi a tényleges oktatási költségeket, ezért több helyen vészhelyzet alakult ki. Ezt nem lehet másképp áthidalni, csak a normatíva mihamarabbi, jelentős emelésével. Figyelemre méltónak tartjuk a Corvinus Egyetem átalakításának gondolatát. Az alapítványi forma nagyobb adminisztratív és gazdasági szabadságot biztosítana az intézménynek, és automatikusan megoldódna például a közbeszerzések problémája. Kiterjesztése más állami egyetemekre azonban nagy körültekintést és elmélyült elemzést igényel, annál is inkább, mivel számos területen (pl. a természettudományban) a felsőoktatás nem lehet önfenntartó.

Tudomány – Üdvözljük a kormány szándékát a kutatás, a fejlesztés és az innováció növekvő támogatására. Fontos azonban, hogy a szervezeti modernizálás ne károsítsa a már meglévő, főleg alapkutatási potenciált. Nagy port vert fel a Magyar Tudományos Akadémia autonómiájáról folytatott élénk vita, mely a tudós testület és a kormány között komoly

feszültséget gerjesztett. Az MTA mint köztestület bizonyos tekintetben kormányzati feladatokat is ellát. Erre támogatásának egy jelentős, állandó részét az állami költségvetésből kapja, tevékenységéről évente beszámol a kormánynak, kétévente pedig az Országgyűlésnek. Ezért téves az az állítás, hogy a költségvetési fejezet átalakítása jelentősen sérti az intézményi autonómiát, mert ez mindig is alá volt vetve – ha nem is egy minisztériumnak, de – a kormánynak és a törvényhozásnak. A tudományos kutatás különleges jellege miatt bölcsen jár el a fenntartó állam, ha az autonómiát a lehető legszélesebbre bővíti, de nem ellenkezik az Alaptörvénnyel, ha – mint a világon mindenütt teszik – fenntartja magának a jogot egyes, a gazdaság számára fontos irányok preferálására, ezek kiemelt támogatására. Ugyanakkor a kiemelés csak akkor lehet eredményes, ha a támogatásban részesülő kutatók azonosulnak a kitűzött célokkal, minden erejükkel igyekeznek ezeket elérni. A sokszor kapkodó és udvariatlan kommunikáció nem segíti a kibontakozást. Az előttünk álló évben az érintett intézmények alaposan felkészülhetnek a változásokra, hogy azokat kihasználva jobban teljesíthessék feladataikat. Hogy megfelelő tudású egyetemi tanárokat lehessen kinevezni, fontosnak tartjuk, hogy megmaradjon, sőt, kiteljesedjen az Akadémia minőségbiztosítási funkciója (legtöbb szakmában az MTA doktora cím), ami garanciát jelenthet arra, hogy a helyi csoportérdekektől függetlenül, csak a dokumentálhatóan arra érdemesek kaphassák meg az egyetemi tanári kinevezést.

A mesterséges intelligenciával kapcsolatos technológiai forradalomban Magyarország fontos szerepet kap. Üdvözljük a kormány támogatásával, az innovációs és technológia miniszter kezdeményezésével létrejött „Mesterséges Intelligencia Koalíció” megalakulását, ami platformot kíván teremteni az e területen dolgozó szervezetek, valamint ipari és akadémiai kutatók együttműködéséhez. Az ipar és az akadémiai-felsőoktatási szektor együttműködését Magyarország jövője szempontjából fontosnak tartjuk, ezen a területen minden előrelépést támogatunk.

A tudománnyal kapcsolatos viták között ismét előkerült a finnugor nyelvrokonság kérdése. Úgy gondoljuk, hogy ezt a rokonságot a százötven éve nemzetközi szinten is folyó kutatások mára egyértelműen tisztázták, és most sem merült fel olyan tudományos igényű adat vagy megközelítés, mely hathatósan cáfolni tudná. Kétségtelen az is, hogy a sajtó a nyelvrokonságot még mindig összekeveri az eredetbéli, azaz genetikai rokonsággal. Mindez nem zárja ki, hogy ápoljuk a kulturális rokonságot a török népekkel. Eljött az ideje annak, hogy a modern kutatási módszerek felhasználásával felülvizsgáljuk az őstörténetünkkel

kapcsolatos ellentmondásokat. Fontosnak tartjuk az elmúlt száz év történelmének valóságú bemutatását a tankönyvekben.

Egészségügy – Az egészségügy szerkezetének átalakítása hosszú évek óta várat magára. Sokak szerint ez a jelenlegi szerkezetben is jobban működik, mint sok nyugat-európai országban. Ebben van igazság, de figyelembe kell venni, hogy az egészségügyet két dolog tartja fent: az ott dolgozók elkötelezettsége és a paraszolvencia. Határozottan támogatjuk az utóbbi felszámolására tett és ezután teendő lépéseket. Ez nélkülözhetetlen feltétele a kibontakozásnak, ehhez viszont az egészségügyi dolgozók bérét az európai átlagfizetés legalább kétharmadára kell emelni. Olyan egészségügyet szeretnénk, amely a szolidaritás elvén alapul, és amelyben jó minőségű az alapellátás. Meg kell hozzá nyerni az orvostársadalom egyetértését, és a teljes társadalom hathatós támogatását! Radikálisan szét kell választani a magán és az állami egészségügyi ellátást, aminek sikeres végrehajtásához elengedhetetlennek tartjuk egy szektor-semleges, szolidaritás alapú állami egészségbiztosítási rendszer kidolgozását. Tarthatatlan, hogy a magánellátás az állami infrastruktúra, műszer- és géppark ingyenes használatára épüljön. Ennek felszámolásában a kormány messzemenően számíthat az erkölcsi támogatásunkra. Javasoljuk, hogy a kormány szorosabban működjön együtt a Magyar Orvosi Kamarával. Fejleszteni kell a szakrendelői ellátást, hogy minél kevesebb beteget kelljen fekvőbeteg-intézményekbe irányítani. Ki kell jelölni a legfejlettebbnek tekinthető intézményeket. Ezek az egyetemi klinikai ellátó hálózatból és az objektív adatok alapján ide sorolható megyei nagykórházakból kerülhetnek ki. Meg kell határozni azt az egészségügyi ellátási csomagot, amelyet a társadalombiztosítás elbír. Ki kell jelölni a térítéses ellátások körét, koncentrálni kell az emberi erőforrást, a műszerparkot és a finanszírozást, hogy a magasabb szintű biztonságos ellátás elérhető legyen.

Európa – Végül néhány szót az Európai Parlament által ez év szeptemberében elfogadott Sargentini-jelentésről. Ez azt mutatja, hogy az Európai Parlament saját elveivel ellentétben nem ismeri el a nemzeti sokszínűséget és önrendelkezést. A túlzásokat és vitatható érvényű, esetenként valótlan állításokat tartalmazó, erősen elfogult jelentés kísérlet arra, hogy hamisan, rossz színben tüntesse fel Magyarországot és elriassa a neoliberais kánonnal szemben Európa védelmében ugyancsak fellépő szövetségeseit. Nem gondoljuk, hogy a demokratikus deficittől szenvedő, még a szavazás rendjének szabályozásával is kudarcot valló Európai Parlament e jelentéssel jogalapot szerez arra, hogy ráerőszakolja akaratát a szuverenitásukat őrző tagállamokra.